

Ahmed Shere
Ay

XEERKA NIDAMKA

GARSOORKA

XEERKA NIDAAMKA GARSOORKA
CUTUBTA I – XUBNAHA GARSOORIDDA
QAYBTA I - XUBNAHA GARSOORKA

Mod. 1 – aad.

Garsooridda

Garsooridda waxaa maamula

1. Maxkamadaha degmooyinka;
2. Maxkamadda Gobolka
3. Maxkamadda Rafcaanka
4. Maxkamadda Sare

Mod. 2 – aad.

Maxkamadda Degmada.

1. Maxkamadda degmadda waxay xarun ku leedahay gobol kasta degmadiisa, iyo garsooridda dhaman dhulka ay dagmadaasi ku fadhido.
2. Maxkamadda degmada waxay leedahay labo qaybood; qaybta madaniga iyo qaybta ciqaabta. Labada qayboodba waxaa gelaaya hal garsoore.
3. Qaybta madaniga waxay geli kartaa dhammaan dacwooyinka madaniga ee leh nuxur sharciyced ee ku dhisan shareecada Islaamka , dhaqanka iyo dacwad kasta oo madani ah ee qiimaheeda uusan ka badneyn Sh. So 3.000. Tan kale, codsi ka yimid garsooraha ama dhinacyada midkood, Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka wuxuu go'aan Kama dambeys ah soo saari kara inuu dacwada u wareejiyo Maxkamadda Gobolka ee caadiga.
4. Qaybta Ciqaabta waxay geli kartaa dambiyada ku xusan xeerka ciqaabta ee aan ka badnayn ciqaabtooda saddex sano ama ganaax gaaraayo ShSo 3.000 ama labadaba.
5. Wasiirka Garsoorka & Saamaxaadda wuxuu xeer ku soo saaraa, isagoo dhageystay Guddiga Sare ee Garsoorka in la aasaaso qaybo madani ka baxsan Maxkamadda degmada, lehna awood dhuleed ku kooban xuduudda ay leedahay degmadaas.

od. 3 - aad.

Maxkamadda Gobolka.

1. Maxkamadda Gobolka waxay xarun ku leedahay Magaalo- madaxda Gobolka, awoodeedana waxay ku baahsan tahay dhammaan gobolka;
2. Maxkamadda Gobolka waxay leedahay laba qaybood; qaybta Caadiga ah iyo qaybta gaarka ah (Assize).
3. Qaybta Caadiga waa hal garsoore wuxuuna gala:
 - a) Dhinaca Madaniga, dhammaan dacwooyinka aan hoos tegin awoodda Maxkamadda degmada;
 - b) Dhinaca Cigaabta, dembiyadda aan gelayn awoodd Maxkamadda degmada: qaybta(Assize) iyo qaybta cigaabta C.Q.S. ee ku xusan faqradda lixaad.
4. Qaybta (Assize) waxay ka kooban tahay Guddooyihaha Maxkamadda iyo laba garsoore dadweyne . waxay galaan dembiyada aan aheyn awoodda qaybta cigaabta C.Q.S., ee uu sharcigu tilmaamay, Cigaab dil ah, xabsi daa'im ama xabsi aan cigaabtiisa ka hoosayn ugu yaraan 10 sano.
5. Qaybta Caadiga iyo qaybta gaarka (Assize) waxay ku qaban karaa dhageysiga dacwadda meel ka baxsan xaruntooda, haddii aysan dhaafsiisaneyn xuduuda maxkamadda, marka loo arko inay lagama maarmaan tahay dedejinta maamulka cadaaladda.
6. Maxkamadda Gobolka Muqdishu iyo Hargeysa waxay leeyihiin qayb cigaab Ciidan, oo ka kooban guddoomiyaha Maxkamadda Gobolka iyo laba xubin ee ka tirsan Ciidanka, qaybtas cigaabta ee Maxkamadda Gobolka Muqdishu waxay awoodeeda dhuleed gaaraysaa gobollada Jubbada Sare, Jubbada Hoose, Benaadir, Hiiraan, Bari iyo Mudug. Sidoo kale Maxkamadda Gobolka Hargeysa awoodeeda dhuleed waxay ku baahsan tahay gobollada Hargeysa iyo Togdheer. Waxay gashaa dembiyada ku xusan sharciga cigaabta Ciidanka, ay galeen xubnaha ka tirsan Ciidanka Qalabka Sida.
7. Awood dhuleedka sharci ee Maxkamadda darajada koowaad, dacwadaha la xiriira waxda canshuuraha, Maxkamadaha gobalada waxay raacayaan sharciga xisaabaadka sida uu u maamulo maadadaas.

Qod. 4 - aad.

Maxkamadda Rafcaanka.

1. Maxkamadda Rafcaanka waxay xarun ku leedahay gobal kasta, sharci ahaanna waxaa hoosyimaada dhammaan dhulka uu ka koobanyahay gobalkaas.
2. Maxkamadda Rafcaanka waxay leedahay laba qaybood; qaybta Caadiga ah ee rafcaanka iyo qaybta Rafcaanka gaarka ah (Assize).

3. Qaybta Caadiga ee Rafcaanka waa hal garsoore, oo gataa, Rafcaanka laga soo qaato go'aanadda Maxkamadda degmada iyo qaybta caadiga ee Maxkamadda Gobalka.
4. Qaybta gaarka ah(Assize) ee Rafcaanka waxay xubnaha garsoorka ka koobanyihiin Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka, hal garsoore ee Rafcaanka iyo Saddex xubnood ee garsoore dadweyne. Waxay galeysaa Rafcaannada laga soo qaato go'aannada qaybta gaarka ah(Assize) ee Maxkamadda Gobalka.
5. Maxkamadda Rafcaanka ee Muqdisho iyo Hargeysa waxaa kaloo ka dhisan qaybta ciqaabta Ciidamada ee rafcaan, oo ka kooban Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka iyo afar xubnood ee Ciidan ah, waxay gashaa dacwadaha inta ku siman xuduudeeda dhuleed, sida ku xusan faqradda 6aad ee Qodobka 3aad, rafcaannada laga soo qaato go'aannada qaybta ciqaabta Ciidanka ee Maxkamadda Gobalka.
6. Xuduud dhuleedka dacwooyinka canshuuraha ee darajada labaad waa awooodda qaybta canshuuraadka Rafcaanka, sida uu qabo xeerka maamula maadadaas.

5 - aad.

Maxkamadda Sare.

1. Maxkamadda Sare waxay xarun ku leedahay Muqdishu, waxayna awoodeeda xuduud dhuleed ku baahsantahay dhammaan dhalka Jamhuuriyadda. Waxay xubnaheeda ka koobanyihiin Guddoomiyaha, ku xigeenka iyo afar la Taliyeyaal.
2. Maxkamadda Sare waxay si dhab ah u xaqiijisaa ilaalinta iyo midnimada fasiraadda sharciga, waxayna qabataa hawlo kale ee destuurka iyo sharciga u xilsaaray.
3. Maxkamadda Sare fadhigeeda caadiga ah waxay dacwadda ku gashaa saddex xubnood oo laga gudbi karin, waxayna gashaa;
 - a) Rafcaannada lid ku ah go'aanada ay soo saaraan darajada labaad ama darajo kasta ee hay'adda garsoorka Jamhuuriyadda.
 - b) Rafcannada lid ku ah go'aannada Kama dambeysta ah ee maamulka Dawladda.
 - c) Rafcannada la xiirira la xisaabtanka saraakiisha maamula hantida guud.
 - d) Cabashooyinka dib u eegidda go'aannada ciqaabta.
4. Maxkamadda Sare fadhigeeda loo dhan yahay, waxay ku go'aamisaa tiro aan is bedelin ee shan xubnood ah, waxayna gashaa;
 - a) Cabashooyinka ku saabsan sugnaashaha coddeymo rasmi ah ee la xiriira ka mid noqoshada xubnaha Golaha shacabka ee Qaranka.
 - b) Is qabqabsiga xuduud dhuleedka iyo mida awoodeed ee dhexmarta dhowr hay'ad garsoor ee Jamhuuriyadda.

- c) Maado kasta uu guddoomiyaha u arko inay leedahay mad daar ah, ee aan ku xusneen faqradda hore.

Qod. 6 – aad.

Maxkamadda Dastuurka iyo Maxkamadda Sare ee Cadaaladda.

1. Maxkamadda Sare ayaa u fadhisanaysa Maxkamad dastuuri ah iyo Maxkamad Sare ee Cadaaladda, waxayna fulinaysaa hawlaha mid walba loo siiyey awood ee ku xusan Qodobadda 99 iyo 102 ee Destuurka.
2. Qodobbada la xiriira xeerka Nidaamka ama hawlaha Maxkamadda Sare, oo u qaabaysan Maxkamad Dastuuri ama Maxkamad Sare ee Cadaalad waxay u dhisanyihiin sida ku xusan lifaaqa 1aad ee xeerkan.

QAYBTA II – XUBNAHA DACWAD OOGISTA

Qod. 7 – aad.

Xafiiska Xeer Ilaaliyaha.

1. Xafiiska Xeer Ilaalinta xaruuntiisa waa Muqdisho, wuxuuna ka koobanyahay xeer ilaaliyaha guud iyo afar ku xigeen.

Qod. 8 – aad.

1. Xafiiska Xeer Ilaalinta wuxuu u feejignadaa dhowrista sharciga, difaaca xuquuqda dawladda, hay'adaha dawladda, da'yarta iyo naafada. Sidaasi darteed, Xeer-Ilaaliyaha Guud;
 - a) Si toos ah, ama kuxigeennadiisa, ama saraakiisha iyo kormeereyaasha Booliiska ee Sharciga u idmaaday, wuxuu ogaa dacwad ciqaabedka. Wuxuu diyaariyaa dacwooyinka la xiriira faldembiyeedyada, wuxuu ka qeybgala dhageysiga dacwodaha.
 - b) Markasta ay ku jirto danta guud, wuxuu dhaqaajiyaa dacwaddaha madaniga dan guud awgeed, ama wuxuu ka gaybgala dhageysigooda.
 - c) Siduu sharcigu tilmaamaayo, wuxuu xaq u leeyahay inuu rafcaan ka qaato dacwaddaha madaniga iyo kuwa ciqaabta.
2. Hawlaha dabagalka iyo ka hortagga dembiyada waxaa fuliya Booliiska, iyagoo ka amar qaadanaaya xafiiska Xeer-Ilaalinta.
3. Xafiiska Xeer-Ilaaliyaha wuxuu si weyn u ilaaliyaa xaaladda xabsiyada iyo dhismooyinka kale ee xarigga, sida uu tilmaamaayo Xeerka Nidaama Xabsiyada.

Qod. 9 - aad

Iyadoo lays waafajinaayo shuruuca Dastuurka iyo Xeer Nidaamiyahan, dhammaan xubnaha Garsoorka waa inay dabaqaan:

- a) Qodobbada shareecada Islaamka iyo xeer dhaqameedka, is qab qabsiga dacwadaha madaniga ee ka dhashay nuxur-sharci oo ku fadhiya qodobbada la soo sheegay.
- b) Shuruuca dawladda iyo arrin kasta ee maado ahaan xeerku tilmaamay.

Qod. 10 - aad.

Rafcaannada.

1. Rafcaannada madaniga iyo ciqaabta waxaa loo qaadan kara Maxkamadda Rafcaanka fal iyo xeerba, waxayna go'aan ka garaysa dulucda dacwada, iyadoo ayidaysa ama wax ka bedelaya xukunka rafcaanka laga soo qaatay.
2. Rafcaannada loo qaato Maxkamadda Sare dacwooyinka madaniga iyo ciqaabta waxaa la ogeysanayaa oo kaliya, marka ay la xiriiraan asbaab sharci, oo ku salaysan:

a) Maqnaashaha awood xuduudeed dhul ee Maxkamadda, ama awoodda garsooraha darajada kowaad.

b) Ku xadgudubka ama si guracan u dabaqidda qodobo sharci.

c) Xukunnada wax kama jiraanka ah, ama habsami u socod la'aanta dacwada.

d) Ka tegidda, ku filnaansho la'aanta ama is burinta asbaabaha xukunka, oo la xiriirta arrin muhiim u ah go'aanka, dhinacyadana soo jeediyeen ama xafiis ahaanba loo soo koryeeli karo.

e) Marka la burrinayo xukunka rafcaanka laga soo qaatay, maxkamadda waxay ku celin kartaa dacwada maxkamadda soo saartay go'aankaas, si mar kale dib loo qaado, ama, haddii dacwada si fiican loo soo dhisay waxay toos u geli kartaa dulucda dacwada.

3. Cabashooyinka loo qaato Maxkamadda Sare, ee Sharci ahaan ku saabsan xubinnimada Golaha Shacabka Qaranka, waxay ansax noqonaayaan marka ay waafaqsanyihiin dastuurka iyo sharciga doorashada.

4. Cabashooyinka Maxkamadda Sare loo qaato dhinaca maamulka waxaa la aqbali karaa marka ay ku saleysanyihiin asbaabo sharci iyo marka uu sharcigu si cad u tilmaamo, oo la dhegaysan karo dulucda dacwada lid ku ah go'aan maamul dhammay. Hay'adaha dawladda waa inay u hogaansamaan go'aanka Maxkamadda Sare, hadba sida ay isla Maxkamadda go'aamisay; haddii ay hay'adaha dawladda tixgelin waayan go'aanka, danlaha wuxuu mar kale u caban karaa Maxkamadda Sare, oo dib u eegis u gelaya dulucda dacwadaas.

Rafcaanka loo qaato Maxkamadda Sare ee ku saabsan arrimaha xisaabadka, waxaa la aqbali karaa marka ay waafaqsanyihiin Xeerka Maamulka Xisaabaadka.

Dacwadaha xisaabaadka waxaa dhaqaajiya, Maxkamadda Sare horteeda, Hanti Dhooraha Guud ee Dawladda.

Dacwadaha madaniga, ciqaabta iyo maamulka waxaa ka furan rafcaan, inkastoo si cad loogu tilmaamo in aan rafcaan ka furneen sharcigii hore.

11 - aad.

Itiga iyo Qaabka Rafcaannada.

1. Dacwadaha madaniga muddada rafcaanka waa 30 maalmood, oo ka billaabata maalinta sida sharciga ah loo gaarsiiyo dhinacyada go'aanka Rafcaanka, waxaana si qoraal ah iyo afba la geynayaa xafiiska kaalinta garsooraha go'aanka soo saaray, oo si deg deg ah loogu gudbinaayo galka garsooraha ka sarreyo.
2. Dacwada ciqaaba muddada rafcaanka waa 30 maalmood, oo ka billaabato maalinta lagu dhawaaqo go'aanka, dhinacyada oo joga, ama ka billabata taariikhda si sharci ah loo gaarsiiyey go'aanka.
Rafcaanka waxuu u dhaca qaababka iyo siyaabaha ku tilmaaman farqadda kor lagu soo sheegay. Rafcaan qaadashada Xeer Ilaaliyaha waa in la gaarsiiyaa eedaysanaha, oo haddii kale noqonayso mid aan ansixi doonin, muddo soddon maalmood gudahooda laga billaabo maalinta rafcaan qaadashada. Howshaas waxaa u xilsaaran kaaliyaha qabtay rafcaanka.
3. Dacwadaha madaniga iyo ciqaabta, maxkamadda sare waxay dib u dhigi karta muddada marka ay caddaato IN DIB U DHAC-KU YIMID, oo ka baxsan awoodiisa.
4. Dacwadaha maamulka iyo xisaabaadka, muddada cabashada waa 30 maalmood, waxayna ka bilaabanaysa maalinta sida sharciga ah loo gaarsiiyo go'aanka, ama lixdan maalmood, haddii jawaab laga waayo maamulka, oo ka billaabanaysa maalinta cabashada ama codsiga qoraalka go'aanka.
Qoraalka cabashada waa in la geeyaa xafiiska kaalinta Maxkamadda Sare, kana koobnaado, oo si ka duwan la aqbali doonin, tilmaamaha siday wax u dhaceen fal iyo xeerba, oo ku salaysan ujeedada cabashada.
5. Dacwadaha la xiiriira doorashooyinka, muddada cabashada waa 30 maalmood, laga billaabo maalinta lagu dhawaaqo natijada doorashada, ama marka ay dhacdo is waafajin la'aan ama ku xadgudub qaabka doorashada. Cabashada waxaa loo soo qoranaa qaabka iyo siyaabaha ku xusan faqradda kor ku tilmaaman.

1. 12 - aad.

Maamulka la xiriira go'aanada Qaybta (Assize) iyo qaybta Maxkamadda Maamulka.

Maamulka Guddiyada darajada kowaad iyo tan labaadba, garsooreyaasha dadweyne ay ka qeybgalayaan go'aan ka gaaridda siday wax u dhaceen (facts) Waxay u tahay ka gungaaridda dhinaca sharciga Garsooreyaasha caadiga iyo amanta arrimaha ciqaabta lagu xukumaayo eedaysanaha (86 XHC)

1. 13 - aad.

Maamulka dacwadaha dawladda dhinac ka tahay .

Maamulka la nasaqay sharci kasta ee ka soo horjeeda qodobkan, dhammaan dacwadaha madaniga ee Darajada kowaad, oo ay dawladda dhinac ka tahay waxaa ka mid u leh Maxkamadda Gobolka.

1. 14 - aad.

Maamulka.

1. Dhinacyada waxay qabsan karaan qareen ay ku kalsoonyihiin, dacwad kasta oo socota ee garsoorka hortaala (15 XHC)

2. Maamulka sharci ee qareenka waa qasab :

a) Dacwadaha la xiriirta maamulka iyo xisaabaadka maxkamadda sare horteeda.

b) Dacwadaha ciqaabta ee la xiriira dembiyo ciqaabtooda tahay dil, xabsi daa'im ama xabsi ka badan 20 sano

Dacwadahaas oo kale, haddii eedeysanaha uusan lahayn qareen u gaar ah , dacwadaha ayaa u magacabaya difaace xafiis ahaan , haddii la waayo u qabanaayo u qalma oo aan ku qornayn diiwaanka qareennada Maxkamadda Sare yaalla. Maamulka dhinaca uusan awoodin inuu iska bixiyo kharajka difaaca xafiiseed, oo aan ka baxsan shaqaalaha dawladda, wuxuu xaq u leeyahay difaacaha xushmad la qabsada Qasnadda Dawladda.

CUTUBTA II
Shaqaalaha Garsoorka
QAYBTA 1
XEERAR GUUD

d. 15 - aad.

shaqaalaha Garsoorka.

1. Garsoorka wuxuu ka kooban yahay xubnaha garsooridda iyo xubnaha dacwad oogista ee darajo kasta.
2. Inta ay gudanayaan hawshooda, waxay hoos imaanayaan dhammaan garsoorayaasha Nidaamka Garsoorka, inta ay u xilsaaran yihiin hawlaha garsoorka.
3. Kaaliyayaasha iyo Gaarsiiyayaasha Maxkamadda waa caawiyayaasha Garsoorka

d. 16 - aad.

aaladda sharci ee Garsoorka.

1. Xaaladda sharci ee Garsoorka iyo Caawiyayaasha Maxkamadaha waxaa lagu maamula xeerkan.
 2. Haddii aan si cad loogu qeexin xeerkan, waxaa la raaca wixii ka waafaqsan qodobbada Sharciga Shaqaalaha Rayidka ah ee Dawladda, sidaasi darteed :
 - a) Garsooreyaasha waxay la siman yihiin shaqaalaha rayidka ah darajada (A)
 - b) Kaaliyayaasha waxay galayaan darajada (B)
 - c) Gaarsiiyayaasha waxay galayaan darajada (C.)
- rajooyinka xirfadaha iyo qaab dhismeedka Hawlwadeenada Garsoorka, kaaliyayaasha iyo Gaarsiiyayaasha, waxay ku tilmaamanyihiin lifaaqan xeerkan.

d. 17 - aad.

dhaarta.

1. Xubnaha Garsoorka iyo Caawiyayaasha Garsoorka, ka hor intaysan hawsha gudagelin waxay marayaan dhaarta soo socota:
"WAXAAN KU DHAARANAA MAGACA ALLE INAAN SI DAACAD AH U ILAALINAAYO DASTUURKA IYO SHURUUCDA DALKA IYO INAAN U GUTO DHAAMMAAN XILKA IGA SAARAN XAFIISKAYGA SI KU JIRTO DANTA CADAALADDA OO KELIYA "
2. Guddoomiyaha Maxkamadda Sare wuxuu ku hor dhaaranaa Madaxweynaha Jamhuuriyadda, Garsoorayaasha kale waxay ku hor dhaaranayaan Guddoomiyaha Maxkamada Sare ;
3. Kalkaaliyayaasha Nidaamka Garsoorka waxay ku hor dhaaranayaan Madaxda Xafiisyada Garsoorka ee lagu meeleyey.

QAYBTA II -XUBNAHA GARSOORKA

kl. 18 -aad.

Magawinka iyo Hawlaha.

1. Degmooyinka Xubnaha Garsoorka waa :

- a) Ku - Xigeen Garsoore Degmo;
- b) Garsoore Degmo;
- c) Ku-xigeen Garsoore gobol;
- d) Garsoore Gobol;
- e) La Taliye;
- f) La Taliyaha koowaad;
- g) Guddoomiyaha Maxkamadda Sare.

Magawayaasha Ku-xigeennada Degmooyinka, waxay qabanayaan hawlaha ka dhacda ee Maxkamadda Degmada; garsooreyaasha Degmooyinka waxay qabanayaan hawlaha Guddoomiye ee Maxkamadda Degmada, ama hawlaha garsoore ee Maxkamadda. Ku-xigeennada garsoorayaasha gobolka, waxay qabanayaan hawlaha garsoore ee Maxkamadda Gobolka ; Garsoorayaasha Gobolka waxay qabanayaan hawlaha Guddoomiye ee Maxkamadda gobolka ,ama ku-xigeenka xeer ee Maxkamadda Sare; la taliyayaasha koowaad ,waxay qabanayaan hawlaha guddoomiye ee Maxkamadda rafcaanka, ama la taliyaha Maxkamadda Sare; la taliyayaasha koowaad ,waxay qabanayaan hawlaha guddoomiye ee Maxkamadda Sare ama Xeer Ilaaliye Guud

kl. 19 -aad.

Ilalshada hawlwadeenada Garsoorka.

1. Magacaabidda xubnaha garsoorka waxaa lagu qaadanaa intixaan guud ee tartan ah. Tartanka waxaa lagu soo bandhiga dekereeto ka soo baxda Wasiirka Wasiiradda Garsoorka iyo saamaxada, kadib soo jeedinta Guddiga Sare ee Garsoorka, isla dekereetada waxaa lagu qeexa shuruudaha iyo qaabka tartanka u dhacaayo, waxaana la magacaabayaa Guddiga Intixaanka.

2. Intixaanka tartanka, waxa ka qaybgali kara muwaadin kasta ee qaangaar ah, oo heysta shahaadada Machadka Jaamacadda Muqdishu, ama mid u dhiganta, iyo inay soo buxiyaan shuruudihii kale ee loo baahdo ka qeybgalidda tartanka shaqo qorista.

3. Tartanbandhiga shahaadooyinka tartamayaasha, waxaa go'aaminaaya Wasiirka Garsoorka iyo Saamaxaada, kaddib markuu dhegeysto Guddiga Sare ee Garsoorka.

Qod. 20 –aad.

Dhegaystaha.

1. Tartamayaasha ku guuleysta imtixaanka, waxay marayaan tijaabo dhageyst muddo hal sano ah, oo shaqadiisa lagu jaangoy doono derejada bilowga ah iyo dhaqaalaha u dhigma
2. Markuu dhammaysto waqtiga dhageystenimo, dhegeystayaasha ay Guddiga sare ee Garsoorka u arkaan inay u qalmaan hawsha loo qaatay, iyo Natiijooyinka ay keeneen tababarada leyliska ah, waxa loo magacaaba Derejada koowaad.
3. Dhegeystayaasha lagu qiimeyey inaysan u qalmin shaqada, waxaa laga saarayaa liiska.

Qod. 21 aad

Magacaabid Gaar ah:

Iyadoo qodobada kor ku xusan ay sidoodi yihiin, garyaqaan sumcad leh, bar Jaamacadeed ee Sharciga dhiga, ama qareen leh qibrada Sharciga, ugu yaraan 1 sano, waxaa loo magacaabi kara garsoore Maxkamada Sare ama Xafiiska Xeer ilaaliyaha.

Qod. 22 – aad.

Dallacaadyada.

1. Kuxigeenada garsooreyaasha degmooyinka, waxaa loo dallacsiin kara Garsoore degmo, marka loo arko inuu u qalmo, kadib markii ay ka soo wareegto saddex sano oo xiriir ah.
2. Garsooreyaasha degmooyinka, waxaa loo dallacin karakuxigeen Garsoore Gobol, isagoo marayaa Imtixaan tartan ah, oo la xiriira sharciga laamihisa guud, kadib markii ay ka soo wareegto, ugu yaraan saddex sano oo xiriir ah.
3. Kuxigeenada Garsooreyaasha Gobolka, waxaa loo dallacsiin karaa Derejada Garsoore Gobol, marka loo arko inuu u qalmo, ugu yaraan laba sano marka ka soo wareegto.
4. Gasooreyaasha Gobol, waxaa loo dallacsiin karaderejada la taliye, marka uu maro Imtixaan tartan ah, dhinaca sharciga laamihisa guud, kadib marka uu ku sugnaato derajadaas ugu yaraan muddo sadex sano ah.
5. La taliyayaasha waxaa loo dallacsiin karaa derejada la taliyaha koowaad, marka uu ku sugnaado derejadaas muddo aan ka yareyn laba sano oo xiriir ah.
6. Guddoomiyaha Maxkamada sare, waxaa laga dhex magacaabi karala taliyaha koowaad, ama la taliyayaasha leh derejadaas muddo afar sano oo xiriir ah.

6. Guddoomiyaha Maxkamada sare, waxaa laga dhax magacaabaa, kara la taliyaha koowaad, ama la taliyeyaasha leh derejedaas muddo afar sano oo xiriir ah.
7. Dhammaan dallacaadyada waxay ku xiran yihiin hadba derejooyinka sare ku xusan inay wax ka banan yihiin.

Qod. 23 - aad.

Shaqo ka fariisin da'da awgeed.

1. Guddoomiyaha Maxkamada Sare, La taliyaha koowaad iyo La taliyeyaasha Maxkamadda Sare, waxay shaqada ka fariisanayaan markay gaaraan Da'da 65aad.
2. Garsooreyaasha kale, waxaa lagu dabaqayaa qodobbada la xiriira Xeerka Sahaaqalaha Rayidka ee Dowlada.

Qod. 24 - aad.

Dammaanada Sharciga.

1. Garsooreyaasha lagama qaadi karo hawsha garsoore, haddii aysan jirin sababo la xiriira anshax marin, oo ku xiran soo jeedinta Guddiga Sare ee Garsoorka.
2. Looma bedeli karo meel kale oggolaasho la'aantooda, ama hawl kale, haddii aysan ku imaan arrintaas sabab anshaxmarin ah, ama ay jirto arrin lagama dammaan ah baahi jirta awgeed, kadib markii laga helo ansaxin Guddiga Sare ee Garsoorka.
3. Lama xiri karo, lagamana qaadi karo xorriyadda shaqsiga, haddii aan marka hore laga helin oggolaasho Wasiirka Garsoorka iyo Saamaxaada, kaddib soo jeedinta Guddiga Sare ee Garsoorka, haddii aan falka lagu qaban, isagoo faraha kula jira, oo ay qasab noqoneyso qabashadiisa, ama la fulinaayo go'aan dagaabbeed.
4. Looma raacan karo masu'iyad madani hawlaha ay hayaan, si ay u gutaan waajibaadkooda, marka laga reebo in uu dembiga ku cad yahay.
5. Garsooreyaasha way ka reeban tahay inay qabtaan xafiis kale, ama shaqo kale, marka laga reebo tan Ciidamada mararka uu sharcigu tilmaamo.

Qod. 25 - aad.

Timebixid.

Garsooreyaasha, iskuma qori karaan Xisbiyada Siyaasadeed, mana qaban karaan dawlo ka soo horjeeda Shaqadooda.

Qod. 26 - aad.
Garsoore Dadweyne.

1. Garsooreyaasha Dadweyne, qaybta dembyada culus (Assize), iyo qaybta Ciqaabta ee Maxkamadaha Gobolka iyo Maxkamadaha Refcaanka, waxa laga dhex xullan karaa liiska gaarka ah, ee sannad walba dib u eegid iyo dib u habeyn lagu sameeyo, oo lagu ansaxiyo Dekreetada Wasiirka Garsoorka iyo Saamaxaada.
2. Liiska Garsoore dadweyne, oo loo qaybiyey qaybta Assize ee gobolka, waxay ka kooban yihiin Muwadiniin qaari gaarka ah, ee deggen Dalka Jamhuuriyadda, lehna anshax wanaagsan, oo haysta Shahaadada Dugsiga dhexe ama tan Dugsiga sare.
3. Liiska Garsoore dadweyne Maxkamad Ciidan, wuxuu ka kooban yahay saraakiisha Ciidanka Qalabka sida.
4. Ugu yaraan saddex maalmood ka hor, inta aan la bilaabin tallaabo kasta, garsooreyaasha dadweyne ee loo garto inay ka mid noqdaan guddiga, waxaa lagu xula nasiib fadhi loo dhanyahay uu qabto Guddoomiyaha Maxkamadda Sare. Garsooreyaasha dadweyne, ee la qaatay ka sokow, waxaa kaloo lagu xulanaa liiska laba Garsoore Dadweyne oo keyd ah, G.D. ciidan waxaa lagu dhex dooranaa kuwa ku qoran liiska la soo gudbiyay, oo leh derejo sare ciidan, ama mid u dhiganta derejadaas.
5. Inta aysan qaban hawshooda, garsooreyaasha dadweyne waxay marayaan dhaar, lagu qabanaayo fadhi furan, qaabka ku xusan Qod. 17aad faqradiisa koowaad.

QAYBTA III - AAD

GUDDIGA SARE EE GARSOORKA

Qod. 27 - aad.

Qaab dhismeedka Guddiga sare ee Garsoorka.

1. Guddiga sare ee Garsoorku wuxuu ilaaliyaa Madax banaanida Garsoorka, wuxuu qabtaa, iyadoo loo maraayo Guddoomiyaha Maxkamada Sare, kormeerka habsami u socodka hawlaha Xafiisyada, garsooreyaasha iyo Caawiyeyaasha Nidaamka garsoorka.
2. Hawlaha Guddiga Sare ee Garsoorka waxaa ka mid ah:-
 - a. Maamulidda u tartamayaasha Imtixaanka iyo inay hubiyaan natiijada xulashada garsooreyaasha, iyadoo ay kala qayb galayaan Bareyaasha Jaamacaddaha, qaybta Sharciga.

inay u gudbiyaan talooyin Wasiirka garsoorka iyo saamaxaada ee la
waxaa go'aamada Maamul ay ka gaaraan garsooreyaasha, gudbinta
go'aamadaas waa lagama maarmaan marka ay la xiriiraan
magacaabidda, bedelaadda, dallacaadda iyo Shaqo ka saarista.
Inay fuliyaan go'aamada Anshax marinta garsooreyaasha iyo
kolkaaliyeyasha, xafiis ahaan ama codsi kaga yimaada Wasiirka
Garsoorka & Saamaxaada iyo inay soojeediyaan talo sharci ciqaabta
lagu qaadi karo.

Inay qabtaan howl kasta ee sharciga u xilsaaray

Sare ee Garsoorka, wuxuu sidoo kale, u soo jeedin karaa Wasiirka
Garsoorka & Saamaxaada, tallooyin la xiriira dhammaan wixii ku saabsan
Maamulka iyo Maamulka Garsoorka; wuxuu kaloo awoodaa, kolka codsi uu uga
do Wasiirka Garsoorka & Saamaxaada, inuu u gudbiyo talooyin
eysan go'aamada sharciga iyo xeer hoosaadyada la xiriira Cadaaladda.
Sare ee Garsoorka, wuxuu weydiin karaa Maamulada Dawladda
nimada uu u arko inay lagama maarmaan u yihiin Xilka ay hayaan.

Guddiga Sare ee Garsoorka.

Wuxuu go'aanka Guddiga sare ee Garsoorka, waxaa lagama maarmaan
u joogaan tirada ugu badan xubnaha uu ka kooban yahay.

Wuxuu ka le'eekaado waxaa la raacaa kan Guddoomiyaha.

Wuxuu dan ka leh, oo ka mid ah Guddiga Sare ee Garsoorka waa inay ka
qabtaan inay ka qayb galaan go'aamada iyaga khuseeya.

Wuxuu go'aamada Anshax-marinta, shaqada dacwa Oogista waxaa qabta Xeer
marinta guud, oo aan ka soo qayb galeynin go'aanka.

Wuxuu go'aamada sare ee Garsoorka wuxuu soo saari karaa Xeer-hoosaadyo
dawladda la xiriira qaabka Shaqadiisa.

CUTUBTA III - AAD

QAYBTA I-XEERAR KALA DUWAN, KMG IYO DHAMMAAD

Cadaaladda.

Guuradda Cadaaladda waxay ku began tahay 1 jennaayo.

Wuxuu Sanad-guuradda Cadaaladda waxaa lagu qabanayaa Muqdisho fadhi
inay tahay, ee Maxkamada sare garwadeen ka tahay.

Wuxuu la xiriira Nidaamka Garsoorka.

1. Iyadoo ay sidoodi yihiin qodobada ku xusan xeerkan, go'aanada maamul iyo anshax waxaa lagu meel marinayaa;
 - a. Marka ay la xiriiraan garsooreyaasha Dekreetada Madaxweynaha Jamhuuriyadda, ka dib soojeedinta Wasiirka Garsoorka & Saamaxaada, iyadoo la dhegeystay Guddiga sare ee Garsoorka, iyo soo marin go'aanka Golaha Wasiirrada, Xaaladaha ku xusan Qodobka 7 - aad sharciga 3-dii Jun 1962 Lam 14.
 - b. Marka ay la xiriiraan caawiyeyaasha Nidaamka Garsoorka, Dekreetada Wasiirka Garsoorka & Saamaxaada, isagoo dhegeystay Guddiga sare ee Garsoorka sida uu sharcigu tilmaamayo.
2. Fasaxa ha ahaato mid caadil ah, ama Geru-caadi, waxaa u Oggolaada Garsooreyaasha iyo Caawiyeyaasha Nidaamka garsoorka Guddoomiyaha Maxkamadda sare, ama Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka marka uu u wakiisho, inta ku siman Xuduuda Gobolkiisa.
3. Haddii la waayo, maqnaado ama wax iska hortaaga shaqada Guddoomiyaha Maxkamada Sare, waxaa bedelaaya sharci ahaan Ku-xigeenka Guddoomiyaha isla Maxkamadaas; garsooreyaasha kale iyo caawiyeyaasha Nidaamka garsoorka waxaa beddeli kara hawshooda, hadba garsoorihii ama caawiyihii leh derajo la mid ah ama si toos ah ugu xigga, oo lagu ansixinaayo Dekreetada Guddoomiyaha Maxkamadda sare, ama isagoo laga wakiil yahay, Guddoomiyeyasha Maxkamadaha Rafcaanka inta ku siman Xuduuda gobolkooda.

Qod. 32 - aad.

Hakin, wax ka bedelid iyo Dhisid Xubnaha garsoorka.

1. Hakinta wax ka beddelidda ama dhisida xubnaha garsoorka ee la xiriira qodobada xeerkan, ama gundhigga qorshaynta xubin kasta, waxaa lagu ansixinayaa Dekreetada Wasiirka Garsoorka & Saamaxaada, kadib markuu dhageysto Guddiga Sare ee Garsoorka.
2. Ilaa inta laga aasaasayo Maxkamado Rafcaangobol kasta, maxkamadda Rafcaanka Muqdisho ayaa leh awooda xuduud dhuleed gobollada Jubbada sare, Jubbada hoose, Hiiraan, Barri iyo Mudug; Maxkamadda Rafcaanka Hargeysa waxay awood ku leedahay Gobolka Togdheer. Waxaa kaloo, si ku meel gaar ah lagu aasaasi karaa dekereto ka soo baxda Wasiirka Garsoorka & Saamaxaada, qaybo ka baxsan Maxkamadda Rafcaanka Muqdisho iyo Hargeysa oo leh awood dhulleed xadidan, iyadoo la dhageystay Guddiga sare ee Garsoorka.

Maamul Qodobada iyo Habka Dhismeedka

Qaddo dhismeedka iyo awoodda xubnaha garsoorka, waxaa lagu wada maamula qodobada xeerkan.

Qaddo xeerka xubnaha garsoorka gobollada Hargeysa iyo Burco, haddii sharcigu aysan si kale u dhigin, waxaa lagu maamula qodobada ku tilmaaman hoos iyo inta ka waafaqsan xeerkan;

- a. Maxkamadda degmada horteeda, qaybta madaniga, waxaa lagu dhaqa qodobada la xiriiro "Kadi's Court", wixii ku saabsan shareecada Islaamka iyo wixii ka baxsan Shareecadana Xeerka Habka Madaniga.
- b. Maxkamadda degmada horteeda, qaybta ciqaabta, waxaa lagu dabaqaa qodobada la xiriiro Maxkamadda Degmada "District Court" ee Derejada Koowaad.
- c. Maxkamadda Gobolka, qaybta caadiga ah horteeda, waxaa lagu dabaqaa qodobada Xeerka Habka Madaniga, wixii ku saabsan Madaniga iyo kuwa la xiriiro "District Court", ee derejada koowaad dacwadaha Ciqaabta.
- d. Qaybta Assize horteeda iyo qaybta ciqaabta ciidanka ee Maxkamada Gobolka, waxaa la dabaqaa qodobada Maxkamadda Kore ee Caddaalada, marka la joogo qaybta ciqaabta derejada koowaad, iyadoo lagu dhaqmaynin baarista hor dhaca ah (Preliminary Enquiry), ee ku xusan Madaxa XVI ee Amarka L.4, 1962, cutubka 6aad ee Xeerka Habka Ciqaabta.
- e. Maxkamada Rafcaanka, Qaybta caadiga ah horteeda, waxaa la dabaqayaa qodobada "Maxkamada Qaadiga koowaad", marka ay la xiriiraan Shareecada Islaamka iyo "Xeerka Habka Madaniga", marka ay la xiriiraan maado ahan madaniga, oo shareecada khuseeyan. Qodobada khuseeya Maxkamadda Kore, marka la joogo maxkamadda Rafcaanka, waxaa la dabaqayaa kuwa "Qaaliga Xeerka Habka" dacwadaha ciqaata.
- f. Qaybta Assize horteeda iyo qaybta ciqaabta ee Maxkamadda Rafcaanka C.Q.S, waxaa la dabaqayaa qodobada la xiriiro "Maxkamadda Rafcaanka "Bariga Africa", marka la joogo rafcaanka koowaad, ee loo baahan yahay go'aanka Maxkamadda Kore.
- g. Xubnaha garsoorka gobolada Banaadir, Hiiraan, Jubbada sare, Jubbada hoose, Bari iyo Mudug, haddii aan si kale sharcigu u dhigin, waxaa lagu maamula qodobada hoos ku tilmaaman, haddii aysan ka hor imaanaynin Dastuurka iyo xeerkan.

- a. Qaybta Madaniga Maxkamadda Degmadda horteeda, waxaa la dhaqayaa qodobadda la xiriira "xafiiska Qaaliga" madooyinka Shareecada, iyo kuwa la xiriira Garsooraha Gobolka madooyinka Shareecada ahayn
 - b. Qaybta ciqaabta Maxkamadda Degmada horteeda, waxaa la dhaqayaa qodobadda la xiriira Garsooraha gobolka
 - c. Qaybta caadiga ee Maxkamadda Gobolka horteeda, waxaa la dabaqayaa qodobadda la xiriira Garsooraha Gobolka
 - d. Qaybta Assize ee Maxkamadda Gobolka horteeda waxaa la dabaqayaa qodobadda la xiriira maxkamadda Assize.
 - e. Qaybta ciqaabta Maxkamadda gobolka ee C.Q.S horteeda, waxaa la dabaqa qodobadda la xiriira Maxkamadda Ciidamadda ee derejadda koowaad.
 - f. Qaybta caadiga ee Maxkamadda Rafcaanka horteeda, waxaa la dabaqa qodobadda la xiriira Maxkamadda Qaaliga, ee ku saabsan maadada Shareecadda; Garsooraha Maxkamadda Rafcaanka horteesa, waxaa la dabaqa maadada madaniga ee Shareecadda khusaynaan iyo maadada ciqaabta.
 - g. Qaybta Assize ee Maxkamadda Rafcaanka horteeda, waxaa la dabaqa qodobadda la xiriira Maxkamadda Assize ee Rafcaanka.
 - h. Qaybta ciqaabta Ciidamadda ee Maxkamadda Rafcaanka horteeda, waxaa la dabaqa qodobadda la xiriira Maxkamadda Ciidamadda ee Rafcaanka.
4. Maxkamadda sare horteeda, waxaa soconaya dabaqaadka qodobadda hababka lagu dhaqmo, ee aan ka hor imaanaynin Dastuurka iyo Xeerkaan.
 5. Tixraac kasta ee sharciyada sare ku xusan, oo ku saabsan xubnaha garsoorka waa in loo arkaa inay tahay tixraac la xiriira xubnaha garsoorka awooda gaarka ay u leyihiin maadada garsoorka sida ay qabaan qodobadda xeerkan ku tilmaaman.

Mod. 34 - aad.

Qorista cusub ee Shaqaalaha Garsoorka.

1. Isla qodobka ku cad, sharciga Shaqaalaha Rayidka Dawladda, waxaa lagu soo saaraa Dekreetada Madaxweynaha Jamhuuriyadda, kadib soojeedinta Wasiirka Garsoorka & Saamaxaada, lana tixgeliyey Ra'yiga Guddiga Sare ee Garsoorka, habka shaqo qorista garsooreyaasha cusub, kaaliyeyaasha iyo garsiiyeyaasha; iyo ka saaridda Shaqaalaha aan u qalmin ama dheeraadka ah.
2. Asbaabahaas dartood, hawlaha Guddiga shaqo Qorista ee ku tilmaaman sharciga la soo sheegay, waxaa fulinaayo Guddiga Sare ee Garsoorka.

Mod. 35 - aad.

Qawaadiniin Ajanabi.

ka kale mid nagaan kara garsoorka muwaadiniinta dal kale, waxayna leeyihiin
nimmaanadda sharciga tilmaamay, waxayna hoos tegayaan qodobada ku xusan
eerkan, ee suuban in lagu dhaqo.

md. 36 - aad.

wooda dejinta Xeer-hoosaadka & Kormeerka.

1. Wasirka Garsoorka & Saamaxaadda, ka dib dhageysiga Guddiga Sare ee
Garsoorka, wuxuu awood u leeyahay inuu soo saaro Xeer-hoosaadyo ku
saabsan Xeerka Nidaamka Garsoorka.
2. Wasirka Garsoorka iyo Saamaxadda, wuxuu awood u leeyahay inuu toosiyo,
isago u maraayo Guddoomiyaha Maxkamadda sare, habsami u socodka
howlaha garsoorka, kormeera xafiisyadda garsooreyaasha ee u xilsaaray
Wasirka, isago la tashaday Guddiga Sare ee Garsoorka.

MAXKAMADDA DASTUURIGA & MAXKAMADDA SARE EE CADAALADDA.

QAYBTA 1 - AAD.

MAXKAMADDA SARE OO ISU ROGAYSA MAXKAMADDA DASTUURIGA.

md. 1 - aad.

wooda Maxkamadda Dastuuriga.

1. Maxkamadda sare oo isu rogaysa maxkamadda dastuuriga, waxay gashaa
sharciyaynta arrimaha ku shaqada leh dastuurka iyo shuruucda caadiga ah, oo
leh qimeyn sharc, sida waafaqsan Qod. 98 - 99 - 100 ee dastuurka.
2. Dacwad qadista arrimaha dastuuriga, xagga qaabka iyo dullucdaba ee
shuruucda caadiga iyo kuwa dastuurka, Maxkamaddu markay dacwooyinka
qaadeysa, wax qimeyn ah ma siineyso arrimaha Siyaasadda iyo Awoodaha
kale ee Xeer dejinta.

md. 2 - aad.

wooda Maxkamadda Dastuuriga.

Maxkamadda sare oo isu rogeysa Maxkamad Dastuuri, waxay wax ku xukuntaa
ubnaheeda oo kull dhan yihiin iyo xubno kale oo la soo magacaabo ahna
garsooreyaal Shacabka ka imaanaya.

- a. Laba xubnood oo Madaxweynuhu soo Magacaabo sadexdii sanaba mar markay
soo jeediyeen gollaha Wasiiradda.

- b. Laba xubnood oo uu soo xulo baarlamaanka uuna ku soo dhorto codka aqlabiyada sadexdii sanaba mar.

Qod. 3 – aad.

Shuruudaha Sharciyeed ee laga rabo Xubnaha Shacabka.

Shuruudaha laga rabo xubnaha Shacabka ah ee lagu soo kordhinaayo xubnaha maxkamadda Dastuuriga.

1. Xubnaha Shacabka ah ee lagu soo kordhinaayo maxkamadda sare oo isu rogeysa maxkamadda dastuuriga waxaa lagu soo xulayaa shuruudaha lagu soo xulo xildhibaanadda inuu heysto Shahaado Jaamacadeed, ama wax u dhigma, xilliga kala guurka waxaa loo soo xulli karaa aqoon fiican u leh sharciga xitaa haddaanay haysan Shahaado aan soo sheegnay.
2. Garsooreyaasha shacabka ee aan soo sheegnay oo lagu soo kordhiyay maxkamadda sare oo isu rogeysa Maxkamadda Dastuuriga. Mana qaban karaan shaqo aan la sooci Karin shaqadooda sida maamulka iyo xeer dejinta ama Qareen-nimo.
3. Inta aanay shaqadooda bilaabin xubnaha shacabka ee lagu soo kordhiyay maxkamadda waxaa la marinayaa dhaarta ku xusan qodobka 17 – aad ee xeerka garsoorka.
4. Xubnaha lagu soo kordhiyay maxkamadda si loo daryeello danaha cadaaladda iyo garsoorka waxay xaaladaha dhaqaalaha ama musharaadka kala mid yihiin la taliyayaasha maxkamadda sare.

Qod. 4 – aad.

Dacwada ay gasho Maxkamadda Dastuuriga ah.

1. Dacwada gasha maxkamadda dastuuriga ah waa kuwa khuseeya dastuurka iyo shuruudka kale sida waafaqsan Qod. 99 ee dastuurka, waxaa soo gudbin kara dacwooyinkaas dadka quseeya iyo xeer ilaaliyaha guud darejo kasta oo dacwada mareyso iyadoo qofka ku soo gudbinaayo qoraal sababaysan oo ku aadinaayo garsoorka shaqada ku leh ama waxaa soo jeedin kara isla garsooraha. Garsooruhu wuxuu samaynayaa go'aan sababaysan.
 - a. Haddii arjiga dawcada aan ku fadhiyin sababo sharciga garsooruhu wuu diidayaa wuxuuna sii wadayaa dacwada.
 - b. Haddii arjiga dacwada waafaqsan yahay sharciga xafiiska ahaan loo soo jeediyay dacwada waxaa loo gudbinayaa maxkamadda sare oo isu rogeyso maxkamadda dastuuriga, iyadoo la hakiinaayo dacwadii socotay inta maxkamadda go'aan ka gaareyso, kaasoo khasab ay tahay in loo hoggaansamo ama la raaco.
 - c. Qodobada maxkamaddu diiday waa inay ku cad yihiin go'aankeeda iyo qodobada lagu xad gudbay go'aanka maxkamadda waxaa la ogaysiinayaa.

- d. Madaxweynaha.
- e. Guddoomiyaha Baarlamaanka.
- f. Ra'isul Wasaaraha Xukuumadda.

Qod. 5 – aad.

Dahgeysiga Maxkamadda.

1. Dhageysiga maxkamadda dastuuriga waxaa lagu dabaqayaa qodobada khuseeya habka dacwo qaadista maxkamadda sare ee arrimaha maamulka.
2. Dacwadaha waxaa ka qayb gelaaya dhinacyada ay khuseyso iyo garyaqaanka guud oo ka wakiil ah dowlada iyo xeer ilaaliyaha guud oo ilaalinaaya arrimaha dastuurka.

Qod. 6 – aad.

Xukunka.

1. Haddii maxkamaddu u garato dacwada in aanay sal lahayn waxay ka gaareysaan go'aan kama dambeys ah.
2. Haddii maxkamadda u garato dacwada kuligeed ama inay sharciga waafaqsan tahay maxkamadda waxay ka soo gaareysaa go'aan kama dambeys ah, waxayna sheegaysaa qodobka sharciga ah ee la jabiyay waxaa kaloo ay sheegaysaa qodobadda ay tix-raacayso dhammaan go'aamadda maxkamadda dastuuriga ah waxaa koobi laga siinayaa ama nuqul.
 - a. Madaxweynaha.
 - b. Guddoomiyaha Baarlamaanka.
 - c. Ra'isul Wasaaradda Xukuumadda.
3. Waxaana la dhigayaa kaalinta maxkamadda iyadoo nuqulo laga siinayo dhinacyadda go'aanadda lagu cadeeyo inaysan waafaqsanayn dastuurka waxaa lagu faahfaahinayaa ama lagu qorey faafinta rasmiga ah ee Jamhuuriyadda iyadoo loo sii marinaayo maamulka waana in lagu qoraa 10 maalin gudahood faafinta marka go'aanka maxkamaddu gaarto.
4. Go'aamadu maxkamaddu gaarto oo sharci ahaan la buriyo qodobada ka horjeeda dastuurka iyo shuruudaha kale waxay hir-geliyaan marka la faafiyo go'aanka maxkamadda.

QAYBATA 2 – AAD.

MAXKAMADDA SARE OO ISU ROGEYSA MAXKAMADDA SARE EE CADAALADDA.

Qod. 7 - aad.

Awooda Maxkamadda sare ee Cadaaladda.

Maxkamadda sare oo isu rogeysa maxkamadda sare ee Cadaaladda waxay gasha dacwada waxay gashaa dacwadaha ciqaabta ah oo ay galaan Madaxweynaha iyo Gollaha Wasiiradda markay u soo gudbiyaan Barlamaanka sida ku cad Qodobka 76 - 84 ee dastuurka.

Qod. 8 - aad.

Dhismaha Maxkamadda sare ee Caddaaladda.

1. Maxkamadda sare oo isu rogeysa maxkamadda sare ee Caddaaladda waxayna ka kooban tahay xubnaha Maxkamadda sare oo dhan iyo lix xubnood oo lagu soo daro lixdaas oo lagu soo bixinaayo 12 qof oo barlamaanka soo gudbiyobilowga barlamaanka la doorto.

Qod. 9 - aad.

Shuruudaha Sharciyeed ee laga rabo Xubnaha lagu so daraayo Maxkamadda sare oo isu Rogeysa Maxkamadda sare ee Caddaaladda.

1. Xubnaha lagu soo daraayo Maxkamadda sare oo isu rogeysa Maxkamadda sare ee Caddaaladda waxaa laga soo dhex xulayaa xubnaha leh Shuruudaha lagu soo doortay Xildhibaanadda xubnahaasi waxay kala mid yihiin Shaqaalaha Garsoorka marka loo eego farqada 2aad, 3aad iyo 4aad ee qodobka 3aad ee lifaaqa koowaad ee xeerka garsoorka.

Qod. 10 - aad.

Qoraalka Eedeynta.

1. Qoraalka Eedeynta ee uu Ogolaaday barlamaanku ee u soo gudbiyay Maxkamadda waa in ay ku cad yihiin qodobada la jabiyay iyo dambiyad ay galleon eedaysanayaasha iyo kuwa dunuubta la galay haddan Maxkamadda kala qaadin dambiyadooda marka la eego kuwa dambe warqada eedeynta waa in ay caddaynaysaa iyadoo kooban caddaymuhu iyo markhaatiyaasha lagu soo Oogaayo Eedaymaha.
2. Barlamaanku inta lagu jiro dacwada Eedeynta wuxuu ku soo rogi karaa Eedaysanaha go'aano xaqalad Nabad gelyo.

Qod. 11 - aad.

Billowga Dacwada.

Waxaa Eedaynta Guddoomiyaha Barlamaanku wuxuu u dirayaa Maxkamadda sare 2 maalin guddahood marka barlamaanku ansixiyo dacwada, Guddoomiyaha Maxkamadda sare waxa uu si dhaqso ah u ogeysiinayaa kuwa oo Eedeeyay isagoo siinaaya waqti ay qareen ku qabsadaan inta waqtigaa jiro waxaa loo yeerayaa xubnaha lagu soo kordhiyay Maxkamadda oo laga dacwada ugu dambeyn waxaa la sameynayaa go'aan loogu yeeraayo Eedeysanaasha inay Maxkamadda horteda ku yimaadaan, Eedeysanayaashu wadaa ay qabsan waayaan qareen Maxkamadda ayaa qareen u qabaneyso.

12 - aad.

Qaadista.

Waxaa lagu jiro Maxkamadda sare ee caddaaladda waxaa la raacayaa qodobadda oo habka dacwada qaadista dacwooyinka juuriga ah howsha xeer ilaaliyaha gud waxaa metelaaya dacwoode qaas u ah dacwada inta lagu jiro Maxkamadda sare ee Caddaaladda dacwad Oogahaas oo uu soo magacaabay Barlamaanka.

Maxkamadda sare ee Caddaaladda waxay awoodaa in ay ka noqoto ama ay wax ka beddesho xaaladda Nabad-gelyo ee lagu sheegay bara-garaafka 3aad ee qodobka 10aad ee lifaaqa xeerka Garsoorka marka dhinac codsado.

13 - aad.

Naashadda Baarista.

Hadday lagama maarmaan noqoto Maxkamaddu waxay u wakiilan kartaa ama mid ama ka badan oo xubnaheeda ah inay Maxkamadda ka soo sameeyaan baaris dacwad la xiriir.

14 - aad.

Haddii marag muujinta ama markhaatiga la waayo ama aanu ku filnayn Eedeeynta ama aan dambi dhicin ama dambigu ahaa mid dhammaaday Maxkamadda sare ee caddaaladda waxay baabi'inaysaa dacwadaas. Haddii marag muujinta caddahay Maxkamaddu waxay xukumaysaa iyadoo dabagaysa ciqaabta ku qoran qodobka lagu soo eedeeyay iyo ciqaabaha kale ee xagga Dastuurka iyo Maamulka ee la xiriira dacwadaas. Xubnaha Maxkamadda sare ee caddaaladda waxaa la Ogeysiinayaa;

- a. Madaxweynaha Jamhuuriyadda.
- b. Guddoomiyaha Barlamaanka.
- c. Ra'isul wasaaraha Xukuumadda.

4. Waxaa la dhigayaa xafiiska xafiiska kaalinta dhinacyadda nuuq ayaa siinayaa.
5. Xukunada waxaa lagu faafinayaa faafin rasmi ah ee Jamhuuriyadda iyadoo la marinaayo madaxda maamulka ee awooda u leh 10 maalin guddahood marka xukunka la keenay kaalinta.

Qod. 15 – aad.

Fullinta Cigaabta eedeysanayaasha.

Fullinta cigaabta oo ay xukunto Maxkamadda sare waxaa u xil saaran Xeer ilaaliha guud ee Qaranka.

Qod. 16 –aad.

Dig u Eegidda.

Maxkamadda sare ee caddaaladdu waxay dib u eegid ku samayn kartaa dacwooyinkii hore ee ay go'aanadda ka soo saartay iyadoo raacaysa Shuruucda Dalka u yaalla.

Qod. 17 – aad.

Dacwad Madani ah.

Dacwooyinka madaniga ah ee ka soo dhex baxay ama lagu xaqiijiyay dacwada cigaabta ah waxaa loo qaaday si gaar ah marka xukun laga gaaro dacwada cigaabta.

QAYBTA 3 – AAD.

QODOBO KALA DUWAN.

Qod. 18 – aad.

Xanaasada Xubnaha lagu soo kordhiyay Maxkamadda.

Xubnaha lagu soo kordhiyay Maxkamadda sare oo isu rageysa Maxkamadda Dastuuriga ah iyo Maxkamadda sare ee Caddaaladda waxay leeyihiin Xanaasad lagu dheeya qodobka 24aad ee Xeerka garsoorka intay xilka hayaan.

Qod. 19 – aad.

Awooda.

aadashada xubnaha lagu soo kordhiyay Maxkamadda Dastuuriga ama Maxkamadda sare ee Caddaaladda iyo duridoodii xagga dacwooyinka waxay khaas u tahay uddiga Garsoorayaasha oo dhan fadhi buuxa ee Maxkamadda xitaa waxaa lagu abaayaa xubnaha caadiga ah markii la duro xubnaha danaynaya ama ka qayb ahaaya fadhiga.

20 - aad.

Xinta Go'aamadda Maxkamadda.

1. Ansixinta xukun Maxkamada Dastuuriga ah iyo Maxkamadda sare ee Caddaaladda labadooduba waxaa looga baahan yahay 5 meelood, 4 meelood ama 6 meelood ee xubnaha Maxkamadda cod-bixinta lagama aamusi karo haddii cododku simmaan Maxkamadda Dastuuriga waxaa la raacayaa dhinaca Guddoomiyaha la jiro.
2. Laakiin arrintu haddii ay tahay Maxkamadda sare ee Caddaaladda waxaa la raacayaa dhinaca danta u ah Eedeysanaha.

21 - aad.

Hoosaadka.

Marcaa waafaqsan xubnaha Maxkamadda Dastuuriga ah iyo Maxkamadda sare ee Caddaaladda waxay samaynayaan Xeer hoosaad la xiriira dacwooyinka ay gelayaan.

SHARCI L. 34 ee 22-8-1974.
Nidaamka Garsoorka.

MADAXWEYNAHA
GOLAHA SARE EE KACAANKA

ISAGOO ARKAY Xaashida 1aad iyo tan 2aad ee Kacaanka;
ISAGOO ARKAY Xeerkaa soo baxay 21kii Oktoobar 1969;
ISAGOO ARKAY Nidaamka Garsoorka D. L. n. 3 ee 12-6-1962;
ISAGOO ARKAY Xeerka Lambar 70 ee 1-11-1972, kuna saabsan
Wakaalad ah in wax laga beddelo nidaamka Garsoorka;

IYADOO UU SOO JEDIYEY Xoghayaha Dawladda ee Wasaa-
radda Garsoorka iyo Arrimaha Diinta;

WUXUU SOO SAARAY

Xeerkan hoos ku qoran:

XEERAR GUUD

Qodobka 1aad

Hawlaha Garsooridda

Hawlaha Garsooridda waxaa qabta Xubnaha kala geddisan ee Maxka-
madaha ha ahaadaan kuwa caadiga ah, kuwa gaarka ah ama kuwa caa-
diga ahayn iyadoo loo fiirinaayo awoodda mid walba uu Sharciga u oggo-
laaday. Xubnaha Maxkamadaha si ay u gutaan Hawlahooda waxay wada
jir ahaan ugu wada shaqaynayaan si loo gaaro Ujeeddooyinka Dawladda
iyadoo gacan ka geysanaya Dhismaha Bulshad ku dhisan Hawl iyo Cad-
daalad Ijtimaaci ah.

Sharcigu wuxuu xaqiigsanayaa ka qayb gelida Dadweynaha xagga
Hawlaha Garsooridda.

Qodobka 2aad

Ujeeddooyinka Hawlaha Maxkamadaha

Iyadoo la hirgelinayo Mabaadi'da Habka Hantiwadaagga ku dhisan
iyo kuwa ku qoran Xaashida 1aad iyo tan 2aad ee Kacaanka, iyo iyadoo
la tixgelinayo xaaladda ay hawlahooda ku gudanayaan, ayey danta Xub-
naha Maxkamaduhu tahay in:

1. La badbaadiyo danaha iyo ujeeddooyinka Dawladda iyo xubna-
heeda;

3. La xaqiiqsado nabadkuwada ~~muhiim~~ *haddii* Soomaaliyeed iyagoo hirgelinayo dhawrida Sharci, Nidaamka iyo maamul-ska fiican;
4. La difaaco Shaqada dhan kasta ay ka timaaddo iyo ka qayb ge-lidda fikradaha lagu aasaasayo Shaqooyinka loo wada dhan yahay.

Qodobka 3aad

Faaqinta Asbaabaynta iyo Fulinta Hawlaha Maxkamadaha

1. Doodaha Garsooridda waxay yihiin kuwa aan qarsoonayn, iya-doo aan lagu darin mararka uu Garsooraha Dacwadaha u qaado albaa-bahco u xiran isaga oo fiirinaya sababo ay ka mid yihiin nidaamka asluubta ama caafimaadka.

2. Go'aannada Maxkamadaha waa in ay ahaadaan kuwa asbaaba-ysan; qaraarada Garsoorayaasha ha ahaadaan kuwa dhigan ama kuwa afka laga yiri waa in mar walba la caddeeyaa sababta loo gaarey, fasirka qodobada lagu xad gudbey iyo kuwa lagu isticmaalay iyo wax walba oo faa'iido u leh garashada iyo hor u wadidda danaha Cadaaladda. Si gaar ahaaneed dhawaaqidda Xukunnada Ciqaabta ah waa in ay raacsan yihiin tusaalooyin qofka ciqaabta la saarayo u muujinaysa sida uu ugu soo laaban lahaa Xibnaha mujtamaca.

Qodobka 4aad

Gargaar qareenimo

Dawladdu waxay xaqiiqsanaysaa in ay gargaar Qareenimo u yeesho ciddii soo warsata ee sabool ah.

Qodobka 5aad

Oggolaanshada gargaarka Qareenimada

1. Arjiga lagu dalbanayo gargaarka Qareenimada waxaa lagu ha-gaajinayaa Guddi ka dhisan Gobollada oo idil hadba qofka dalbanaya Gobolka uu joogo, wuxuuna ka kooban yahay Guddoomiyaha Maxka-madda Rafcaanka, Wakiilka Xafiiska Xeer Ilaaliyaha Guud ee Maxka-madda Rafcaanka iyo Qof ka Wakiil ah Xafiiska Siyaasadda M.G.S.K. ee meeshaas.

2. Guddigu go'aankiisu waa mid aan laga doodi karin; Haddii cid loo oggolaadana qariika dacwadaha in Qareenimada waxay dusha ka

XUBNAHA GARSOORAYAASHA

Qodobka 6aad

Xubnaha Garsooridda ee Maxkamadaha

Maxkamadaha caadiga ah waxaa maamulkooda iska leh xubnaha soo socda:

1. Maxkamadaha Degmooyinka;
2. Maxkamadaha Gobollada;
3. Maxkamadaha Rafcaanada;
4. Maxkamadda Sare.

Xubnaha Garsoorayaasha waxay mar walba u dhisan yihiin si wadajir ah iyagoo ay ku jiraan Garsoorayaasha Dadweynaha.

Qodobka 7aad

Awoodda iyo habka

1. Awoodda iyo habka ay u dhisan yihiin xubnaha Maxkamadaha aan caadiga ahayn iyo kuwa ka gaar ah waxaa maamula Xeerar quseeya xubnahaas.

2. Awoodda iyo habka xubnaha Maxkamadaha caadiga ah waxaa maamula Xeerarka Habka Madaniga ah iyo Ciqaabta iyo inta uu dhiigaayo Xeerkaani.

3. Awoodda Maxkamadda Sare ee ku saabsan Maadooyinka Madaniga ah iyo Ciqaabta waxaa maamula haddii aan lagu darin Xeerarka quseeya, Xeerka L. 80 ee soo baxay bishii Dishambar 6dii 1972dii.

Xukun kasta oo ka dhammaaday xubnaha Maxkamadaha caadiga ah, waxaa mar walba soo dhex geli kara Madaxweynaha Golaha Sare ee Kaacaanka sida uu qabo sharciga Lambarkiisu yahay 9 ee bishii maarso 14dii 1974ta.

4. Doodaha laga qabo Qaraarada dhammaaday ee Dawladda waa in la ogeysiiyaa Maamulka soo saaray qaraarkaas ilaa mudda ku siman 30 Maalmood oo laga billaabo maalinta qaraarka la ogeysiiyey dhinaca ama si caddaan ah u sugnaatay in uu qaraarka ogaadey.

30 maalmood dhexdood ay ka billaabato waqtigaa kore, doodka waa in la geeya Xafiiska Kaaliyaha Maxkamadda Sare. Dacwadda Idaariga ah waxaa lagu qaadayaa Maxkamadda Sare horteeda iyadoo loo fiirinayo sida uu qabo Xeerka habka Madaniga. Markii Xukunka la dhigo, Kaaliyaha Maxkamadda Sare wixuu ogeysiinayaa Qofkii doodka qabay isagoosla markaas koobi u diraya maamulkii ay danaysey.

Qodobka 8aad

Maxkamadda Degmada

1. Maxkamadda Degmada waxay ku taal Magaalamada Degma

2. Maxkamadda Degmada waxay hawlaheeda Maxkamadeed ku qaadi kartaa meel kasta oo ka mid ah Degmada.

3. Maxkamadda Degmadu waxay iska leedahay Laba laamood Laanta Madaniga ah iyo Laanta Ciqaabta, mid waliba waxay ka kooban tahay hal Garsoore ee Dawladda iyo Laba Garsoore ee Dadweynaha.

Laanta Madaniga ah waxay awooddeedu tahay dacwadaha Madaniga ah oo Qiimahooda dhaafsiisnayn 3000 Shilin taaso aynan ku jirin dacwadaha Shaqada.

Laanta Madaniga ah waxay weliba awood ahaan u leedahay dacwadaha ku saabsan (Axwaalu Shakhsiya), iyada oo aan lagu xirin qiimaha inta uu gaarsiisan yahay.

Laanta Ciqaabta waxay awooddeedu tahay dembiyada ku xeerka Ciqaabta oo Ciqaabtooda Xariga ahi dhaafsiisnayn Saddex (3) Sano; Ciqaabta Ganaaxa ahna dhaafsiisnayn 3000 Shilin, kaligoodi ama wada-jirkooda.

Qodobka 9aad

Maxkamadda Gobolka

1. Maxkamadda Gobolku waxay ku taal Magaala Madaxda Gobol kasta waxayna awooddeeda Maxkamadeed ku idishahay inta uu Gobolku ka kooban yahay.

2. Maxkamadda Gobolka waxay Hawlaheeda Maxkamadeed ku qaban kartaa meel kasta oo ka mid ah Gobolka.

3. Maxkamadda Gobolka waxay ka kooban tahay Saddex Laamood oo kala ah:

Laanta Caadiga ah, laanta tashiga (Assise), iyo laanta shaqada; Mid waliba waxay ka kooban tahay hal Garsoore ee Dawladda iyo Laba Garsoore ee Dadweynaha.

Laanta Caadiga ah waxay awooddeedu tahay:

b) Dhinaca Madaniga, wixii dacwad ah oo aan awooddeeda lahayn Maxkamadda Degmada ama laanta Shaqada.

t) Dhinaca Ciqaabta, wixii dembiya ah oo aan awooddeeda lahayn Maxkamadda Degmada ama laanta tashiga (Assise) ama xubnaha aan caadiga ahayn ama gaar ka ah.

Laanta tashiga (Assise) waxay awooddeedu tahay, dembiyada Ciqaabtoodu tahay Dilka, Xabsi dagaalka ama xarigga aan ka hooseyn ugu yaraantiisa 10 Sano, aan markaana awooddeeda lahayn xubnaha Maxkamadaha aan Caadiga ahayn ama gaarka ah.

Laanta Shaqada waxay awooddeedu tahay dacwadaha ku saabsan shaqada oo leh qiime kasta.

Qodobka 10aad

Maxkamadda Rajacanka

Gobolku ka kooban yahay.

2. Maxkamadda Rafcaanka waxay hawlaheeda Maxkamadeed ku qaban kartaa meel kasto oo ka mid ah Gobolka.

3. Maxkamadda Rafcaanka waxay leedahay laba laamood: Laanta caadiga ah iyo Laanta tashiga (Assise) ee Rafcaanka.

Laanta Caadiga ah waxay ka kooban tahay hal Garsoore ee Dowladda iyo laba Garsoore ee Dadweynaha. Laanta Tashiga (Assise) waxay ka kooban tahay hal Garsoore ee Dowladda iyo Afar Garsoore ee Dadweynaha.

Laanta Caadiga ah waxay awoodeedu tahay Racfaanada laga soo qaato dacwadaha iyo ciqaabta lidna ku ah go'aanada ka soo baxay Maxkamadda Degmada iyo Laanta Caadiga ah ee Maxkamadda Gobolka.

Laanta Tashiga (Assise) ee Rafcaanka waxay awoodeeda tahay Racfaanada laga qaato go'aanada ka soo baxa laanta tashiga (Assise) ee Maxkamadda Gobolka.

4. Maxkamadda Rafcaanka waxay awood keli ahaan ah u leedahay dhamaynta iyo aqoonsiga Xukunnada Ajnabiga ah.

Qodobka 11aad

Hawlaha uu leeyahay Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka

Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka waxaa weeye Sarkaalka Gobolka ugu sarreeya dhinaca hawlaha Garsooridda; wuxuuna ku leeyahay inta ku simana gobolka kormeer idaari ah iyo wadid ku saabsan:

- Hawlaha Xubnaha Maxkamadaha caadiga ah,
- Hawlaha Waacidiinta iyo Arrimaha Awqaafa,
- Xabsiyada iyo dhaqaalaynta Maxaabiista.

Maxkamadda Rafcaanka waxaa kale ee loo xilsaaray dhamaynta isqabadka awoodda ee ka dhashay Maxkamadaha degmooyinka ee ku yaal gobolka ama iyaga iyo Maxkamadda Gobolka ee Gobolkaas.

Qodobka 12aad

Awooda Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka

Inta ku siman Gobolka wuxuu Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka awood uu u leeyahay in uu:

- Dacwad uu u kala beddelo Maxkamad Degmo iyo Maxkamad Degmo oo kale iyadoo ay u sabab tahay nabad gelyada, nidaamaka ama caafimaadka guud.

- Oggolaado in garsoorayaasha u amba baxaan meel ka baxsan saldhiga Xafiiskooda hawl awgeed.
- Bixiyo fasaxyo aan caadi ahayn markii ay jirto sababo deg-deg ah oo waafi ah.

Qodobka 13aad

Maxkamadda Sare

1. Maxkamadda Sare waxay ku taal magaala madaxda Dalka waxayna awoodeedu ku idishahay inta uu dhulka Jamhuuriyadda uu ka kooban yahay.

Maxkamadda Sare waxay ka kooban tahay: hal Guddoomiye, hal Guddoomiye ku Xigeen, Sagaal la Taliyayaal iyo 4 Garsoore Dadweyne.

Maxkamadda Sare, waxay hawlaheeda Maxkamadeed ku qaban kartaa meel kastoo ka mid ah dhulka Jamhuuriyadda markii sidaa ay gudboonaato ama ay jirto sabab dhaqaaleed ama sabab kale oo waafi ah.

2. Maxkamadda Sare waxay dacwadaha u gashaa mar ay laanteeda loo dhan yahay waxaana ka qayb gala guddoomiyaha Maxkamadda Sare, Laba Garsoore ee Dawladda iyo 4 Afar Garsoore ee Dadweynaha iyo mar laanteedu tahay caadi waxaana ka qayb gelaya hal Garsoore ee Dawladda ee Guddoomiye ka ah laba Garsoore Dawladda iyo laba Garsoore ee Dadweynaha. Gelitaanka dacwadaha iyadoo loo dhan yahay ama ayadoo si caadi ah lugu galo waxaa goosta Guddoomiyaha Maxkamadda Sare markii uu arko muhiimadda arrinta go'aanka laga gaaraayo leedahay.

3. Maxkamadda Sare waxay xaqiiqsanaysa in si hagaagsan loo dhawrayo iyo si toosan loo hirgelinayo Sharciga waxayna kor meerid ku leedahay Hawlaha Xafiisyada Xeer Ilaaliyaha Guud waxayna guda-naysaa hawl kasta ee sharcigu u baaynayo.

SI GOONI AH WAXAY AWOODDEEDU TAHAY:

- b) Doodaha laga gabo go'aannada lagu gaarey heerka Rafcaanka ama hal heer oo kali ah oo ka soo baxay xubnaha Maxkamadda Caadiga ah.
- t) Doodaha laga keeno go'aannada dhammaaday ee maamulka Guud ee Dawladda.
- j) Doodaha ku noqoshada u baahan (revisione) iyo ka noqoshada go'aaneed (revocazione) ee Maxkamadda.
- x) Doodaha laga keeno Qaraarada Xafiiska Xeer Ilaaliyaha Guud.
- kh) Isku qabashada soohdimaha dacwadaha lagu galo iyo awoodda

XUBNAHA DOODDA AMA OOGGA DACWADAHA

Qodobka 14aad

Xafiiska Xeer Ilaaliyaha Guud

1. Xafiiska dhexe ee Xeer Ilaaliyaha Guud wuxuu ku yaalaa Magaala Madaxda Dalka wuxuuna ka kooban yahay Xeer Ilaaliyaha Guud iyo Ku-Xigeennadiisa. Ku-Xigeennada Xeer Ilaaliyaha Guud ee Xamar waxaa weeye (10) toban.

2. Waxaa Maxkamad kasta ee Rafcaanka jooga hal Ku-xigeen Xeer Ilaaliyaha Guud wuxuuna Gobolkaas Wakiil uga yahay Xafiiska Xeer Ilaaliyaha Guud xagga Maxkamadda Rafcaanka, Maxkamadda Gobolka iyo Maxkamadaha Degmooyinka ee Gobolkaas.

Qodobka 15aad

Hawlaha uu leeyahay Xeer Ilaaliyaha Guud iyo

Xafiiska Xeer Ilaaliyaha Guud

1. Xeer Ilaaliyaha Guud wuxuu qaabishan yahay dhaqdhaqaaqinta Cigaabta wuxuuna ku adeegayaa awaamirta Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arrimaha Diinta, si loo xannaanceyo dhawridda Xeerka dhinaca Maadooyinka Madaniga ah iyo Idaariga ah.

Xeer Ilaaliyaha Guud waa Madaxa Xafiiska Xeer Ilaaliyaha Guud. Ku-xigeennada Xeer Ilaaliyaha Guud ee uu ka kooban yahay Xafiiskuna waxay ku adeegayaan iyagoo isaga Wakiil ka ah.

2. Xeer Ilaaliyaha Guud:

- b) Isaga ama isagoo ku adeeganaya Ku-xigeennadiisa ama Saraakiil iyo Koormeerayaal Boliska ka tirsan oo Sharciga u oggolaaday, wuxuu socodsiinayaa dhaqaajinta Cigaabta wuxuuna ka qayb gelayaa doodaha Maxkamadaha.
- t) Mararka uu Sharcigu oggolyahay wuxuu socodsiinayaa dhaqaajinta Dacwadaha Madaniga ah, wuxuuna ka qayb gelayaa doodaha madaniga ah isagoo ku xannaanaynaya danaha Carruurta Agoonta ah iyo kuwa da'doodu yar tahay.
- j) Wuxuu Racfaan ka qaadanayaa Xukunnada Cigaabta ah iy kuwa Madaniga ah isagoo fiirinaayo danta Sharciga.
- x) Wuxuu warsanayaa soo dhexgelidda Maxkamada Sare isagoo codsanayaa in ay soo saarto go'aan Maxkamadeed mararka ay sidaa habboonaato si loo hirgeliyo inta uu qabo xubinta kowaad ee qodobkaan.

- d) Wuxuu baarayaa meelaha lagu xarxaro maxaabiista isagoo taa mas'uuliyadeeda saaran tahay ayuu xaqiqsanayaa in la dhiawrayo nidaamka iyo ajnaduudka meelaha maxaabiista lugu xareeyo iyo fulinta ciqaabta.

Qodobka 16aad

Awoodda Xeer Ilaaliyaha Guud iyo ku Xigeenadiisa

Xeer Ilaaliyaha Guud waxaa awood u leeyahay in uu la wareego baarid dacwo iyo hawl kastoo ee ku saabsan shaqaynta ciqaabta ee laga bilaabay gudbinta eedaynta ee ku saabsan shaqaynta ciqaabta ee laga bilaabay meel kastoo ee ka mid ah dalkeeda Jamhuuriyadda isagoo markaas qabanaya doodka eedda Maxkamadaha ku awood leh horteeda.

Awooddaa oo kale waxaa leh ku Xigeenadda Xeer Ilaaliyaha Guud ee Maxkamadda Rafcaanka jooga inta ku aadan Gobolkooda.

Qodobka 17aad

Awoodda uu Xeer Ilaaliyaha Guud ku leeyahay

Boliiska dembiyada baara

Boliiska dembiyada baara waxay ku hoos shaqaynayaan Xeer ilaaliyaha Guud. Sidaas awgeed Xeer Ilaaliyaha Guud wuxuu awood u leeyahay in uu shaqada ka joojiyo ama ka dhaqmo ama ka istaajiyo Boliiska dembiyada baara ee isaga mas'uuliyaddiisa ku hoos adeegayo.

Ku Xigeenada Xeer Ilaaliyaha Guud ma laha awooddaa oo kale, hase yeeshe waxay u soo jeedinayaan Xeer Ilaaliyaha Guud mararka ay la tahay in ay habboon tahay in la qaado tilaabooyinka kor ku qoran oo kale iyo cidda lugu qaadayo.

SHAQAALAHA GARSOORKA

Qodobka 18aad

Nidaamka Garsoorka

1. Nidaamka Garsoorka waxuu ka dhisan yahay Garsoorayaal dacwadaha gala, iyo Garsoorayaal dacwadaha soo ooga oo ah xubnaha Maxkamadaha caadiga ah.

2. Waxaa lugu qaadayaa qawaaniinta u dejisan nidaamka Garsoorka cid kastoo aan si joogta ahayn ugu shaqaysa hawsha garsooridda in kastoo aysan ka mid ahayn nidaamka garsoorka.

Qodobka 19aad

Shaqaalaha Garsoorka iyo Xaaladood sharci ahaan

1. Xaaladda sharci ahaaneed (Stato giuridico) ee garsoorayaasha iyo gargaarayaasha nidaamka garsoorka waxaa maamula nidaamka shaqaalaha dowladda ee lagu kaamilayay inta uu qabo sharcigaan.

2. Dhinaca kala saraynta idaariga ah, garsoorayaal iyo gargaarayaalba waxay ka tirsan yihiin shaqaalaha Wasaaradda Garsoorka iyo arrimaha Diinta iyagoo kala leh qaybahan soo socda:

b) Garsoorayaal	Qaybta A	ee shaqaalaha dawladda
t) Kaaliyayaal	Qaybta B	ee shaqaalaha dawladda
j) Garsiyaal	Qaybta C	ee shaqaalaha dawladda

3. Darajooyinka, shaqada la qabto iyo xubnaha shaqaalaha garsoorka ee lagu muujiyay jadwalka ay diyaarisay Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta oo ku lifaaqan sharcigaan waxay la mid yihiin darajooyinka iyo shaqada la qabto ee shaqaalaha dawladda.

Qodobka 20aad

Dhaarta

1. Garsoorayaasha dawladda iyo gargaarayaasha nidaamka garsoorka, inta aynan hawlarasmi ahaan u bilaabin, waxay marayaan *Dhaar*, oo lagu marayo qaabka hoos ku dhigan:

«Waxaan ku dhaaranayaa in aan si daacad ah u fulinayo sharciga dowladda iyo in aan gudanayo wajibaadka iga saaran hawshayda iyo xafiikayga iyadoo lagu daryeelayo danta cadaaladda iyo xanaannadda mabaadi'da ku xusan xaashidii koowaad iyo tii labaad ee kacaanka».

2. Guddoomiyaha Maxkamadda Sare wuxuu dhaartiisa ku marayaa Madaxweynaha Golaha Sare ee Kacaanka hortiisa.

— Garsoorayaasha kale waxay dhaartooda ku marayaan Guddoomiyaha Maxkamadda Sare hortiisa.

3. Gargaarayaasha nidaamka Garsoorka waxay dhaartooda ku marayaan madaxa Xafiiska Maxkamadda hortiisa.

GARSOORKA

Qodobka 21aad

Darajooyinka iyo hawlaha la qabto

Darajooyinka iyo hawlaha Garsooridda waxay yihiin:

- b) Guddoomiyaha Maxkamadda Sare

A1
A2

x)	Garsooraha Maxkamadda Gobolka	A5
kh)	Ku-xigeenka Garsooraha Maxkamadda Gobolka	A6
d)	Garsooraha Maxkamadda Degmada	A7
r)	Ku-Xigeenka Garsooraha Maxkamadda Degmada	A8
s)	Dhegeyste (Uditore)	A9

Garsoorayaasha Dawladda waxaa lagu magacaabi karaa Xafiis kasta oo ka mid ah kuwa Garsooridda iyada oo aan loo fiirin derejada ay joo-gaan iyadoo marna ahayn shardi in lagu kasbado darajada u dhiganta Xafiiska lagu magacaabay.

Markii ay jirto baahi deg-deg ah hawl qabasho awgeed, xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta wuxuu samaynayaa magacaabid ku niel gaar ah isagoo dhegeystey Guddoomiyaha Maxka-madda Sare.

Qodobka 22aad

Soo Gelitaanka Garsoorka

1. Garsoorayaasha Dawladda waxaa lagu magacaabaa Dekreeto uu soo saaro Madaxweynaha Golaha Sare ee Kacaanka kaddib markii ay soo maraan tartan caam ah.

2. Tartanka lagu soo gelayo Garsooridda waxaa soo ban dhiga Wasaaradda Garsoorka iyo Arrimaha Diinta markii uu oggolaado Gud-doomiyaha G.S.K. Tartanka waxaa lagu caddeynayaa hababka looga soo qayb gelayo iyo ku Guulaysashadiisa.

3. Guddoomiyaha G.S.K. kaddib markii uu sida u soo jeediyo Xo-ghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta wuxuu si gooni ahaan ah ugu magacaabi karaa darajo iyo nidaam kasta ee Gar-sooridda Qofkii qaba shahaado Jaamicadeed ee Sharciga waaya aragni-mana u leh xagga Qawaaniinta oo si habsami ah uga soo bixi kara haw-laha Garsoorka.

Qodobka 23aad

Dhegeysiga (Uditorato)

1. Inta ku guuleysata tartanka waxaa Dekreeto uu soo saaro Ma-daxweynaha Golaha Sare ee Kacaanka loogu magacaabayaa dhegeysta-yaasha Garsoorka (Uditori) oo hubis ku jira.

2. Muddada dhegeysiga hubiska ah waxaa weeye hal sano, inta ay muddadaasi socoto dhegeystayaashu waxay iska leeyihiin Xannaano dhia-qaaleed ee darajada billawga ah ee shaqada.

3. Muddadaas markii ay idlaato, dhegeystayaasha loo aqoonsaday in ay muteysteen waxaa lagu qaadanayaa markii la helo ra'iga Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta Hawsha ah ku-

4. Muddada dhegeysiga waxaa la sii kordhin karaa ilaa muddo hal sano oo kale si ay dhegeystayaashu u helaan tabar hawleed oo aad u sii fiican.

Dhegeystayaasha markii ay muddadaas kor dhinta ah dhamaato aan weli istahilin in la qaato, shaqada waa laga saarayaa.

Qodobka 24aad

Magacaabid aan caadi ahayn

Iyadoo ay dhaafsiisan tahay Xeerarka horeeyey, Guddoomiyaha G.S.K. Wuxuu dekreetadiisa ku magacaabayaa Guddoomiyaha Maxkamadda Sare iyo Xeer Ilaaliyaha Guud.

Hawlaha waxaa lagu magacaabi karaa Garsoorayaasha, Barayaasha Jaamicadda ka dhiga Maadooyinka Sharciga, Garyaqaannada iyo waaya aragyaal sharciga heer sare ka gaarey.

Qodobka 25aad

Dallacaad

1. Dallacaadda Garsoorayaashu waxay ku imaanaysaa ku kala horeynta soo gelitaanka Shaqada, muteysi iyo Imtixaan iyadoo la cegayo aubaha ka bannaan darajada Sare.

2. Looma dallacin karo daraja sare, Garsoorayaasha aan shaqada haynin ugu yaraantii Saddex Sanadood ee shaqa rasmi ah qabsi ah.

3. Si kasta ha ahaate Dallacaaddu waxay ku xiran tahay ra'iga uu ka qabo Guddoomiyaha Maxkamadda Sare iyo ra'yiga oggolaanshaha ah Xoghayahay Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arrimaha Diinta.

4. Dallacaadda waxaa lagu samaynayaa Dekreetada Madaxweyaha Golaha Sare ee Kacaanka.

Qodobka 26aad

Badbaadinta Garsooridda (Guarentigie ghudiziarie)

1. Xeerku wuxuu xaqiiqsanayaa badbaadinta Garsoorayaasha markii ay gudanayaan Hawlahooda Garsooriga ah, hawlaha lama reebi karo lamana joojin karo haddii aysan jirin sabab ku Tacaluqda Asluubta, wixii ka baxsan hawlahaas Garsoorayaasha waa in ay dhawraan Xeerarka lagu maamulo Shaqooyinka Shaqaalaha Dawladda.

2. Garsoorayaasha lama xiri karo lama reebi karo Xuriyaddooda Shakhsiga ah lagumana qaadi karo dacwad, Ciqaab ah iyadoo sidaa uu...

Haddii Garsooraha lagu qabto isagoo dembi Faraha kula jira, oggolaanshaha Xoghayaha Dawladda looma baahna, hase yeeshee waa in si deg-deg loo soo gaarsiiyaa Xoghayaha qabashada Garsoorahaas.

3. Garsoorayaasha looguma yeeri karo dacwado Madani ah wixii ku saabsan hawlaha ay qabteen intii ay gudnayeen Shaqadooda haddii aysan ahayn mar ay dembi galeen.

Qodobka 27aad

Ka reebid

Garsoorayaasha ma qaban karaan hawla ama shaqooyin ka soo horjeeda Hawlahoda. Si gaar ahaaneed ma qaban karaan shaqo qareenimo, waana in ay ka istaagaan hawlo ganacsi ah. Waxay ka qayb qaadan karaan Guddiyada dhexdhexaadinta haddii ay qabaan oggolaanshaha qorantaa Guddoomiyaha Maxkamadda Sare.

XUBNAHA BAARISTA XAFIISKA KOR MEERIDDA

Qodobka 28aad

Xafiiska kormeeridda

Baarista ku saabsan shaqaynta Xafiisyada Garsooridda waxaa qabta Xafiiska kor meerridda.

Xafiiskaa wuxuu ka kooban yahay:

- Hal Garsoore ee ka tirsan Maxkamadda Sare ee uu magacaabay Guddoomiyaha Maxkamadda Sare.
- Hal Garsoore oo darajadiisu aysan ka hooseynin A4 ee uu magacaabo Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta.
- Agaasimaha Waaxda Garsoorka iyo Xirfadda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta.

Hoggaanka Xafiiskaas waxaa iska leh Garsooraha uu magacaabay Guddoomiyaha Maxkamadda Sare, hawshiisana wuxuu wadi karaa ilaa muddo ku siman Hal sano oo aan la cunboosayn karin.

Xoghayaha Xafiiskaa waxaa noqonaya Garsooraha uu magacaabay Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta, mudada hawshiisana waxaa weeye ilaa hal Sano.

Qodobka 29aad

Wajibaadka Xafiiska kor meerridda

Xafiiska kormeeridda waxay awooddiisu tahay in uu:

- Baarid furo ama uu qabto kormeerid iyo istaanshad lagu baarayo Shaqaynta iyo socodka Xafiisyada Garsooridda.

- Tala ka bixis saldhigyada Maxkamadaha, kordhinta iyo dhi-midda xubnaha shaqada iyo beddelaada Garsoorayaasha si uu Gacan ugu geysto shaqaynta fiican ee Xafiisyada.
- Qabto hawl kasta oo kormeerid ah ama haarid lagu samaynayo shaqooyinka Garsooridda.

Qodobka 30aad

Awoodda iyo ikhtisaaska Xafiiska kormeeridda

Xafiiska Kormeeridda wuxuu hawshiisa qabanayaa markii ay sidaa soo weydiiyaan Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta ama Guddoomiyaha Maxkamadda Sare ama Xeer Ilaaliyaha Guud wuxuu ikhtisaas uu kali u yahay u qabaa Maadooyinka loo xilsaaray.

Sidaas awgeed, wixii codsasha ah ama dacwo ah ama cabasha ah oo lagu soo dhagaajiyo Xafiiska kale, waa in loo soo gudbiyaa Xafiiska kormeeridda oo markaa hawshiisa qabsanaya isagoo markii uu ka dhiibto ra'yigiisa oo isku duba ridan u diraya war bixin qoran Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta.

Qodobka 31aad

Awoodda Xoghayaha Dawladda

Awoodda kama dambeynta ah ee lagu fulinayo Nidaamka Garsooriga ah iyo Gargaarayaashiiisa waxaa iska leh Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arrimaha Diinta markii uu dhegeysto ra'yiga Guddoomiyaha Maxkamadda Sare.

Wixii go'aanna ah ee ka soo baxa waxaa loo soo saarayaa sida uu qabo Qod. 33aad ee Sharcigan.

XEERARKA KALA GEDDISAN

Qodobka 32aad

Sanadka Garsoorka

1. Sanadka Garsoorka wuxuu bilaabanayaa maalmaha hore ee bisha Jannayo.

2. Furitaanka sanadka Garsoorka waxaa lugu qabanayaa magaala madaxda Dalka.

3. Sanadka Garsoorka wuxuu yeelan doonaa joojin hal bil ah oo ah 1da ilaa 31da bisha Dishambar, muddadaane xafiisyada waxay u furnaan doonaan oo keliya wixii hawlo oo deg-deg ah.

4. Fasaxa Caadiga ah ee Garsoorayaasha iyo gar-gaarayaasha waxaa la bixinyaa muddadaa shaqada joogsatay oo keliya.

5. Madaxda xafiisvada waa in ay mar kasto ba xafiisvada fulinta

Qodobka 33aad

Go'aano ku saabsan nidaamka Garsoorka

1. Go'aanada (qaraarada) idaariga ah ama asluubta ku saabsan waxaa lagu soo saarayaa:

- b) Dekreetada Madaxweynaha G. S. K., haddii ay yihiin garsoorayaal;
- t) Dekreetada Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Garsoorka iyo arrimaha Diinta haddii ay yihiin kaaliyayaal ama gaarisiyaayaalka garsoorka.

2. Fasaxa caadiga ah iyo kan aan caadiga ahayn waxaa garsoorayaasha iyo Kaaliyayaasha iyo Gaarsiyaayaalka garsoorka siinaya Madaxwaynaha Maxkamadda Sare ama guddoomiyayaasha Maxkamadaha Rafcaanka inta ku siman Gobolkooda, markii uu guddoomiyaha Maxkamadda Sare uu wakiisho.

3. Markii ay baahi awgeed u dhacdo in uu guddoomiyaha Maxkamadda Sare si aan joogta ahayn u maqnaado, waxaa sii beddelaya Ku Xigeenka Maxkamadda Sare; Garsoorayaasha dacwadaha gala iyo gar-gaaraayaasha waxaa iyagana beddeli kara garsoorayaal kale iyo gar-gaarayaal ay isku darajo yihiin ama leh darajo ka duwan taasoo amarkeeda bixiyo Guddoomiyaha Maxkamadda Sare ama guddoomiyayaasha Maxkamadaha Rafcaanka inta ku siman Gobolkooda haddii uu guddoomiyaha Maxkamadda Sare wakiisho.

4. Markii ay baahi awgeed ay dhacdo in uu Xeer Ilaaliyaha Guud si aan joogta ahayn u maqnaado, waxaa sii beddelaya Ku Xigeenka Xeer Ilaaliyaha Guud oo shaqada ugu duqsan oo ka mid ah Xafiiska Xeer Ilaaliyaha Guud.

Ku Xigeenada Xeer Ilaaliyaha Guud oo jooga Maxkamadda Rafcaanka, Gobolka iyo Degmooyinka waxaa lagu dhaqayaa sida uu qabo qodobka 12aad ee xeerka habka ciqaabta markii ay baahi awgeed u dhacdo in ay maqnaadaan ama aynan joogin ba.

Qodobka 34aad

Baabi'inta, wax ka beddelidda iyo assasida Xafiisyadda Garsoorka

1. Asaasida iyo baabi'inta xafiisyadda Garsoorka waxaa lagu soo saarayaa Dekreetada Madaxwaynaha Golaha Sare ee Kacaanka markii uu sida soo jeediyo Xoghayaha Dawladda ee wasaaradda Garsoorka iyo Arrimaha Diinta.

2. Wax ka beddelidda Xafiisyadda hore u dhismaa waxaa lagu

XEERARKA U DAMBEEYA

Qodobka 35aad

Naqlin

Waxaa la naqlinayaa Nidaamka Garsoorka Dekreetada lambakeedu yahay 3 ee bishii Juunyo 12dii 1962 dii iyo intii xigtay oo wax laga beddellay oo ka soo horjeeda nidaamkan iyadoo aynan ku jirin wixii nidaamkan uu reebtay.

Qodobka 36aad

U Dirid

Intii nidaamkan uusan caddaynin ee ku saabsan xaaladda shaqaalaha nidaamka garsoorka, waxaa lagu dhaqayaa Nidaamka Shaqaalaha Dowladda.

Qodobka 37aad

Dhaqan gelidda

Nidaamkan wuxuu dhaqan geleyaa 21ka Oktoobar, 1974 ta.

Muqdisho, 22 Seteembar, 1974.

MADAXWEYNAHA

GOLAHA SARE EE KACAANKA

Jaalle S. Gaas Maxamed Siyaad Barre

XOGHAYAHA DOWLADDA

ee Wasaaradda Garsoorka iyo Arr. Diinta

Jaalle Dr. Cabdisalaam Sheekh Xuseen

XUBNAHA SHAQADA EE GARSOORAYAASHA IYO
GAR-GAARAYAASHA
NIDAAMKA GARSOORKA

Kaalinta Garsoorayaasha (baahida Tobanka sano ee soo socdo)		
Darajooyinka Siman	Hawsha ama Maamulka	Tirada Jagooyinka
A1	Guddoom. Maxkamadda Sare	1
A2 Agaasimaha Guud	Ku xigeenka Guddoomihaha Maxkamadda Sare iyo Xeer Ilaaliyaha Guud	2
A3, Agaasimaha Waaxda	Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka iyo la taliyayaasha Maxkamadda Sare	30
A4 La taliye	La taliyayaasha Maxkamadda Rafcaanka iyo Ku Xigeennada Xeer Ilaaliyaha Guud ee Max- kamadda Rafcaanka	30
A5 Madaxa Xubinta shaqada	Guddoomiyaha Maxkamadda Gobolka (Garsoore Mark. G.)	15
A6 Saraakiisha Hogaaminta	Garsoore (dacwo galaha) Max- kamadda Gobolka iyo Ku Xi- geennada Xeer Ilaaliyaha G. ee Mark. G. (waa Ku Xigeen Garsoore Mark. Gobolka).	23
A7 Madaxa Laanta	Guddoomiyaha Mark. Degmada (garsoore Mark. degmo)	115
A8 Saraakiil	Garsoore (dacwo gale) iyo ku Xigeenada Xeer Ilaaliyaha G. ee Maxkamadda Degmada	115
A9 Saraakiil	Dhageystayaal (uditori)	

KAALINTA KAALIYAYAASHA

Darajoinka Siman	Hawsha ama Maamulka	Tirada Jagooyinka
B6	Kaaliyaha Sare	17
B7	Kaaliyayaasha Koowaad	27
B8	Kaaliyayaal	60
B9	Kaaliye ku Xigeeno	60
B10	Kalkaaliyaha Kaaliyaha	66

KAALINTA GAARSIIYAYAASHA GARSOORKA

Darajoinka Siman	Hawsha ama Maamulka	Tirada Jagooyinka
------------------	---------------------	----------------------